

SVENSKA SOM ANDRASPRÅK OCH LITTERATUR 1.10.2019

Grunderna enligt vilka bedömningen gjorts framkommer i de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar. Uppgiften om hur bedömningsgrunderna tillämpats på examinandens provprestation utgörs av de poäng som examinanden fått för sin provprestation, de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar och de föreskrifter gällande bedömningen som nämnden gett i sina föreskrifter och anvisningar. De slutgiltiga beskrivningarna av goda svar innehåller och beskriver inte nödvändigtvis alla godkända svarsalternativ eller alla godkända detaljer i ett godkänt svar. Eventuella bedömningsmarkeringar i provprestationerna anses vara jämfällbara med anteckningar och sålunda ger de, eller avsaknaden av markeringar, inte direkta uppgifter om hur bedömningsgrunderna tillämpats på provprestationen.

Fulla poäng kan endast ges för ett svar som inte innehåller felaktig information.

Provprestationerna får inte kopieras. De är sekretessbelagda dokument.

De kriterier utifrån vilka uppgifterna 1.2., 1.5., 1.9., 1.10., 2.1., 2.6., 3, 4 och 5 bedöms finns beskrivna i Studentexamensnämndens föreskrifter om provet i svenska som andraspråk och litteratur.

https://www.ylioppilastutkinto.fi/images/sivuston_tiedostot/Ohjeet/Koekohtaiset/foreskrifter_svenska_eller_finska_som_andrasprak.pdf

DEL I Hörförståelse

1. Ett framtida yrke (32 p.)

1.1. Bristen på personal

1.2. I svaret kan man nämna:

- Hon hade ett mellanår.
- Hon jobbade som au pair i Sverige för en tioårig flicka.
- Hon sökte in på barnträdgårdsläroverutbildningen efter gymnasiet.

1.3. Hon tycker att yrket är betydelsefullt.

1.4. att man byter yrke

1.5. Svaret kan t.ex. vara uppbyggt kring följande iakttagelser:

- han jobbade som journalist i tio år som visstidsanställd, vilket han ogillade
- han vantrivdes med sitt jobb som journalist
- han blev pappa och trivdes med barnen
- han kände sig trygg med barnen
- han ville få ett fast/säkert jobb
- han ville trivas på/med sitt jobb.

1.6. Han gillar jobbet.

1.7. att mediernas bild är ensidig

1.8. att dölja något för någon

1.9. Lönesättningen i Finland har bl.a. följande konsekvenser för Linnea och Kristian:

- båda är missnöjda med situationen
- båda funderar på att jobba på andra ställen med bättre förmåner
- Linnea funderar på att flytta till Sverige
- Kristian funderar på att bo någon annanstans än i Helsingfors, där lönerna är högre och bostäderna billigare.

1.10. I svaret kan man nämna:

- I Sverige kan man få mellan 2600 och 3200 euro i lön inklusive bidrag.
- I Finland får man 2300 eller 2400 euro.
- I Sverige är startlönen 2600 och upp till 3200 euro.
- Skillnaden är några hundra euro.
- I Finland borde lönen vara över 3000 euro.

2. Sonja söker jobb (18 p.)

2.1. Att man kan berätta skriftligt om sig själv på ett kort, trovärdigt och intressant sätt och att man har åstadkommit något viktigt tidigare i ett annat jobb. Det är också viktigt att man vet något om arbetsplatsen som man är intresserad av.

Tillägg till 2.1.

I videoklippen räknar Christoffer Thölix upp många detaljer som är viktiga när man söker jobb, bl.a.

- att kunna formulera ett bra CV
- att kunna berätta vad man gjort, vad man är bra på, vad man är sämre på
- att vara väl förberedd inför intervjun
- att komma i tid, uppträda trovärdigt, respektera arbetsgivaren
- att vara naturlig och lagom avslappnad.

Också dessa aspekter godkändes i svaren på frågan, förutsatt att aspekterna var tydligt formulerade, passade in i sammanhanget och motsvarade frågan.

2.2. berätta om sina goda sidor och bemöta alla vänligt

2.3. ett chefsjobb med ambitiösa medarbetare

2.4. att ha att göra med människor

2.5. Hon söker någon som är intresserad av jobbet.

2.6. Hon var naturlig och spontan och kunde svara på frågorna. Men hon borde ha varit mer framfusig, eftersom det är frågan om ett chefsjobb. Hon borde också ha vetat bättre vad hon är bra och dålig på.

DEL II Läskompetens

3. En dag i arbetslivet (50 p.)

- 3.1. Sofia Forsman deltar i en s.k. Job Shadow-dag som ordnas av Ung Företagsamhet. Det är meningen att hon ska bekanta sig med ett chefsjobb under en arbetsdag. Enligt artikeln borde alla som deltar i dagen ha gått på UF:s kurser i sina gymnasier.
- 3.2. Nella Ginman-Tjeder är verkställande direktör på Eira sjukhus. Hon har ansvar för att allt fungerar på sjukhuset. Hon ansvarar bl.a. för ekonomin. Hon deltar i möten, men försöker också träffa personalen och se till att de mår bra.
- 3.3. Att de som jobbar på sjukhuset är professionella kan t.ex. tolkas via följande detaljer i texten:
 - Personalen beskriver sina jobb förtroendeingivande, med erfarenhet och kunskap.
 - Patienterna verkar lita på personalen och deras kunnande.
 - De som jobbar på sjukhuset har mycket krävande arbetsuppgifter och verkar klara av dem.
 - Personalen nämner studier, jobb på andra arbetsplatser och andra detaljer som ger intryck av professionalitet och yrkesskicklighet.
- 3.4. Hon har tillsammans med sina kompisar haft ett företag som tillverkade glassliknande nerfryst kexdeg. Nella Ginman-Tjeder tycker att det är bra att Sofia insåg att det är mycket viktigt med marknadsföring.
- 3.5. Sofia lärde sig t.ex. att en god ledare måste vara bra på att ta ansvar för verksamheten, ha koll på ekonomi och marknadsföring, men också kunna styra med känsla och omtanke och ha goda relationer till personalen.

DEL III Skrivkompetens

4. Kort skrivuppgift: Söka jobb (30 p.)

Kommentaren bedöms med hjälp av bedömningskriterierna för den korta skrivuppgiften i föreskrifterna för provet i svenska som andraspråk och följande uppgiftsspecifika beskrivning av ett gott svar:

I den korta skrivuppgiften förväntas examinanden skriva ett meddelande till någondera av de två arbetsplatserna som presenteras i videoklippen. Meddelandet ska innehålla cirka 500–800 tecken. Ett meddelande som avviker från det rekommenderade teckenantalet medför inte poängavdrag.

En god text kan t.ex. kännetecknas av följande egenskaper:

- Texten är saklig, artig och övertygande.
- Texten är tydligt riktad till en mottagare och innehåller lämpliga hälsningsfraser.
- Stilen i texten passar sammanhanget.
- Texten tar fasta på detaljer som nämns i videoklippen och är anpassad efter de arbetsuppgifter som nämns.
- Texten visar att examinanden förstått vad arbetet som presenteras går ut på.

Poängsättning av provet:

Uppgift	Antal de- luppgifter	Poängsättning	Max	
1.1.	1 x	2/0 p.	2 p.	} 32 p.
1.2.	1 x	5-0 p.	5 p.	
1.3.-1.4.	2 x	2/0 p.	4 p.	
1.5.	1 x	5-0 p.	5 p.	
1.6.-1.8.	3 x	2/0 p.	6 p.	
1.9.-1.10.	2 x	5-0 p.	10 p.	
2.1. & 2.6.	2 x	5-0 p.	10 p.	} 18 p.
2.2.-2.5.	4 x	2/0 p.	8 p.	
3	5 x	10-0 p.	50 p.	
4	1 x	Max	30 p.	
5	1 x	Max	99 p.	
Totalt			229 p.	

Övrigt som bör beaktas i bedömningen:**Bedömning av skrivprestationer**

Fel och problematiska ställen stryks alltid under. Man behöver inte kommentera varje understrykning i ord, men i kommentarsfältet kan man om man vill kommentera vilket ställe som helst.